

kendtgørelsen nr. 25 af 25. januar 1949 om brandværnsforanstaltninger i hoteller forsåvidt angår bygningsforanstaltninger sonderer mellem nybygninger og nye virksomheder i ældre bygninger og stiller mindre strenge krav i det sidste tilfælde, idet dog brandmyndigheden kan kræve alle forskrifter iagttaget, såfremt den finder, at en fortsat anvendelse af den gamle bygning til hotel er særlig uforvarselig i brandmæssig henseende, navnlig under hensyn til udgangsforholdene, samt bekendtgørelse nr. 394 af 20. august 1971 om flaskegas, hvorefter anlæg, der er i brug ved bekendtgørelsens ikrafttræden, og som i henhold til de hidtil gældende bestemmelser er lovlige, kun i tilfælde af ændringer i indretningen eller benyttelsen kan kræves bragt i overensstemmelse med de nye regler.

5. I den for *arbejderbeskyttelseslovgivningen* gælder ligeledes samme princip som for sundhedsområdet, se betænkning 460/1967, s. 26-27, men det tillempe med ikke uvæsentlige modifikationer. Efter fabriksloven af 1901 § 8, stk. 2, skulle de bestemmelser om arbejdslokalers indretning, som fastsattes i regulativer i henhold til loven, først overholdes senest 10 år efter regulativets udstedelse af allerede igangværende virksomheder. En lignende bestemmelse indeholdtes i fabriksloven af 1913 § 10. Ved loven om almindelig arbejderbeskyttelse nr. 226 af 11. juni 1954 blev der fastsat nye, men også temmelig komplicerede regler om, i hvilket omfang nye regler om arbejdssteders indretning skulle gælde for ældre lokaler. Loven indeholdt i § 13 en lang række bestemmelser om arbejdslokalers indretning, om lofthøjde, luftrum, gulve, vægge, lofter, belysning, vaskeindretninger, garderobe, opholds- og spiserum o. s. v. Disse regler gjaldt i princippet for alle virksomheder, men den nye lovs regler om lofthøjde, luftrum og gulves forhold til jordsmonnet skulle kun opfyldes i det omfang, hvori disse krav kunne være krævet opfyldt efter den hidtil gældende lovgivning. Direktoratet for arbejdstilsynet kunne dog kræve de nye regler overholdt, såfremt der var et særligt faremoment ved sådanne ældre virksomheder. Ved den seneste revision af arbejderbeskyttelsesloven, lov nr. 245 af 13. juni 1968, lov bekendtgørelse nr. 297 af 4. juli 1968, var man i høj grad opmærksom på spørgsmålet om tillemning af arbejderbeskyttelseslovens krav

til arbejdslokaler på ældre ejendomme. I motiverne Folketingstidende 1967/68, 2. samling, tillæg A, spalte 1297-98, hedder det, at der i arbejdsrådet har været enighed om, at der ikke i dag består samme problem, forsåvidt angår ældre arbejdslokaler som i 1954, idet en lang række af de større virksomheder nu i kraft af modernisering og udflytning fuldtud er blevet omfattet af 1954-loven. Til gengæld må det erkendes, at størsteparten af de virksomheder, der ikke i den forløbne tid fuldtud er blevet omfattet af 54-loven som følge af modernisering eller udflytning, fortsat vil have næsten uoverstigelige vanskeligheder ved at opfylde alle bestemmelserne om indretning af arbejdslokaler. Det gælder navnlig kravene om lofthøjde, luftrum og gulvdybde samt dagslys. Ved forhandling i arbejdsrådet blev der derfor opnået enighed om, at mens reglerne om arbejdslokalers indretning i fuld udstrækning skal gælde for alle virksomheder i nye eller væsentlig ombyggede lokaler, skal bestemmelserne om lofthøjde, gulvdybde og dagslys for ældre virksomheders vedkommende først opfyldes i tilfælde af væsentlige bygningsmæssige ændringer, i visse tilfælde af ejerskifte samt i tilfælde, hvor der foreligger et særligt faremoment ved virksomheden. En dertil svarende bestemmelse optoges i ovennævnte lov nr. 245 af 13. juni 1968 § 3.

6. Det er en selvfølge, at regler, der tager sigte på i en eller anden forstand at *frede bestående bebyggelse*, må tillempe på allerede opførte bygninger. Det gælder således bygningsfredningsloven nr. 195 af 8. juni 1966, byplanlovens § 2, stk. 3, om byplaner til bevaring af værdifulde gadebilleder eller gamle bydeles særprægede karakter, byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 9, om bevaring af et område i overensstemmelse med dets hidtidige karakter i henseende til bebyggelse og beplantning samt byggelovens § 43, stk. 1 c, hvorefter bygningsmyndigheden kan forlange, at en bestående bebyggelses ydre fremtræden bevares i samme skikkelse, hvori den forefindes, således at ændringer kun må udføres med bygningsmyndighedens godkendelse. Til de to sidstnævnte regler, der ikke kan føre til, at nedrivning af bestående bygninger hindres, er ikke knyttet erstatningsregler. Til de to førstnævnte regler er derimod knyttet mere eller mindre omfat-